

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

ORGANIZÁTOŘI

ANALYTICKÁ SPOLEČNOST INSOLCENTRUM
VE SPOLUPRÁCI SE SVAZEM MĚST A OBCÍ,
HOSPODÁŘSKOU KOMOROU
A PORADNOU PŘI FINANČNÍ TÍSNI

MÍSTO KONÁNÍ:
PRAHA 1, SNĚMOVNÍ 174/7

TERMÍN KONÁNÍ:
3. 1. 2023

ČAS KONÁNÍ:
9:00 – 11:30

ÚČASTNÍCI DEBATY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

akademik, LRV

RNDR. LADISLAV MINČIČ, CSC., MBA

ředitel HK ČR

ING. ALEŠ ROD, PH.D.

ekonom, CETA

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

ředitel Poradny při finanční tísni

JUDR. JARMILA VESELÁ

jednatelka společnosti InsolCentrum

MGR. RADKA VLADYKOVÁ

ředitelka SMO ČR

HOSTÉ A NOVINÁŘI

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL PHD.

Doc. JUDr. Bohumil Havel PhD., je vědeckým pracovníkem ÚSP AV ČR a docentem na PF UPOL. Zaměřuje se na korporální a insolvenční právo, je mj. spoluautorem zákona o obchodních korporacích a insolvenčního zákona, je členem komise MSP pro insolvenční právo a byl členem komise připravující zákon o preventivních restrukturalizacích. Působí rovněž jako of counsel v PRK Partners.

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

RNDR. LADISLAV MINČIČ, CSC., MBA

Matematik, ekonom a legislativec. Studoval na Lomonosovově Moskevské státní univerzitě, absolvoval stáže na Harvardově univerzitě v USA. Pracoval na různých pozicích na ministerstvu financí, které mj. zastupoval v mezinárodních bankách. V posledních letech řídí odbor legislativy, práva a analýz Hospodářské komory ČR.

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

ING. ALEŠ ROD, PH.D.

Ekonom, odborník na oblast ekonomie regulace a ekonomie veřejného sektoru. Aleš Rod je ředitelem výzkumu v Centru ekonomických a tržních analýz (CETA). Doktorát v oboru Ekonomická teorie získal na VŠE v Praze a nadále se věnuje akademické činnosti. V současnosti konzultuje projekty z digitální ekonomiky pro veřejný i soukromý sektor v ČR i v zahraničí a je členem správní rady Spotřebitelského fóra a Národní ekonomické rady vlády (NERV).

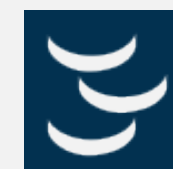

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

David Šmejkal je ředitelem Poradny při finanční tísni, o.p.s. Poradna radí s hospodařením v rámci rodinného rozpočtu. Pomáhá najít způsob, jak uspořit či jak získat další zdroj příjmů. Konzultuje s klienty možnosti řešení závazků (vůči finančním věřitelům, státu nebo dodavatelům energií).

**PORADNA
PŘI FINANČNÍ TÍSNI**

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

JUDR. JARMILA VESELÁ

Původně advokátka a insolvenční správkyně, v letech 2002 – 2008 prezidentka Komory pro krizové řízení a insolvenční v ČR. S tematikou insolvence má bohaté zkušenosti, provozovala a prodala za chodu 5 průmyslových podniků, účastnila se mezinárodních konferencí o insolvenční, rekodifikačních prací na novém insolvenčním zákonu a vzdělávacích akcí. V roce 2009 založila společnost InsolCentrum, jejímž cílem je analyzovat insolvenční řízení a na základě podrobných dat zefektivnit fungování celého procesu. InsolCentrum vyvinulo informační systém INSODATA průběžně monitorující insolvenční řízení v ČR.

INSOLCENTRUM

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

MGR. RADKA VLADYKOVÁ

Od února 2019 pracuje ve funkci výkonné ředitelky Svazu měst a obcí České republiky. V letech 2014–2018 pracovala jako starostka v desetitisícovém městě Jesenice u Prahy a při této práci získala široké zkušenosti napříč všemi oblastmi, kterými se územní samospráva zabývá. V rámci funkce navázala řadu kontaktů s pracovníky státní správy, politiky i odborníky. Hlavním mottem její práce pro SMO ČR je a bude udržení a posílení jedinečného postavení Svazu na poli veřejné správy, jako apolitické nevládní organizace, která zastřešuje většinu měst a obcí v České republice.

PROGRAM DEBATY

- ① BLOK | VÝSLEDKY INSOLVENCÍ < ZA ROK 2022
ZA OBDOBÍ LET 2008 – 2022
- ② BLOK | RIZIKA BUDOUCÍCH INSOLVENCÍ
POSTOJE AKTÉRŮ K NOVELE ODDLUŽENÍ
- ③ BLOK | SPOLEČENSKÉ KONTEXTY INSOLVENCÍ
- ④ BLOK | DISKUSE, ODPOVĚDI NA DOTAZY NOVINÁŘŮ

CO SE DOZVÍTE NA KULATÉM STOLU?

① ÚVODNÍ SLOVO JARMILY VESELÉ

② NÁVRH NOVELY IZ

- jedná se o klíčové změny v nastavení podmínek pro odpuštění dluhů
- představuje obrovský problém pro zástupce insolvenčních profesí
- kontrastuje s dosavadní úspěšnou procedurou

③ SHRNUTÍ ZÁKLADNÍCH ARGUMENTŮ VYSTUPUJÍCÍCH PROTI NOVELE IZ

NESTAVÍME SE PROTI POMOCI ZADLUŽENÝM LIDEM, NAOPAK SE ZASAZUJEME SE O POMOC DOBŘE NASTAVENOU, FUNKČNÍ A SPRAVEDLIVOU.

Apel na vládu i zákonodárce a varování před nevratnými dopady účinků novely na věřitele, dlužníky, ekonomiku země i společenskou atmosféru.

VÝSLEDKY INSOLVENCÍ ZA ROK 2022: KLID PŘED BOUŘÍ

PROHLÁŠENÉ KONKURZY FIREM

- 2021 - **727**
- 2022 - **696**

-4%

INSOLVENČNÍ NÁVRHY

- 2021 - **24.919**
- 2022 - **21.375**

-14%

POVOLENÁ ODDLUŽENÍ

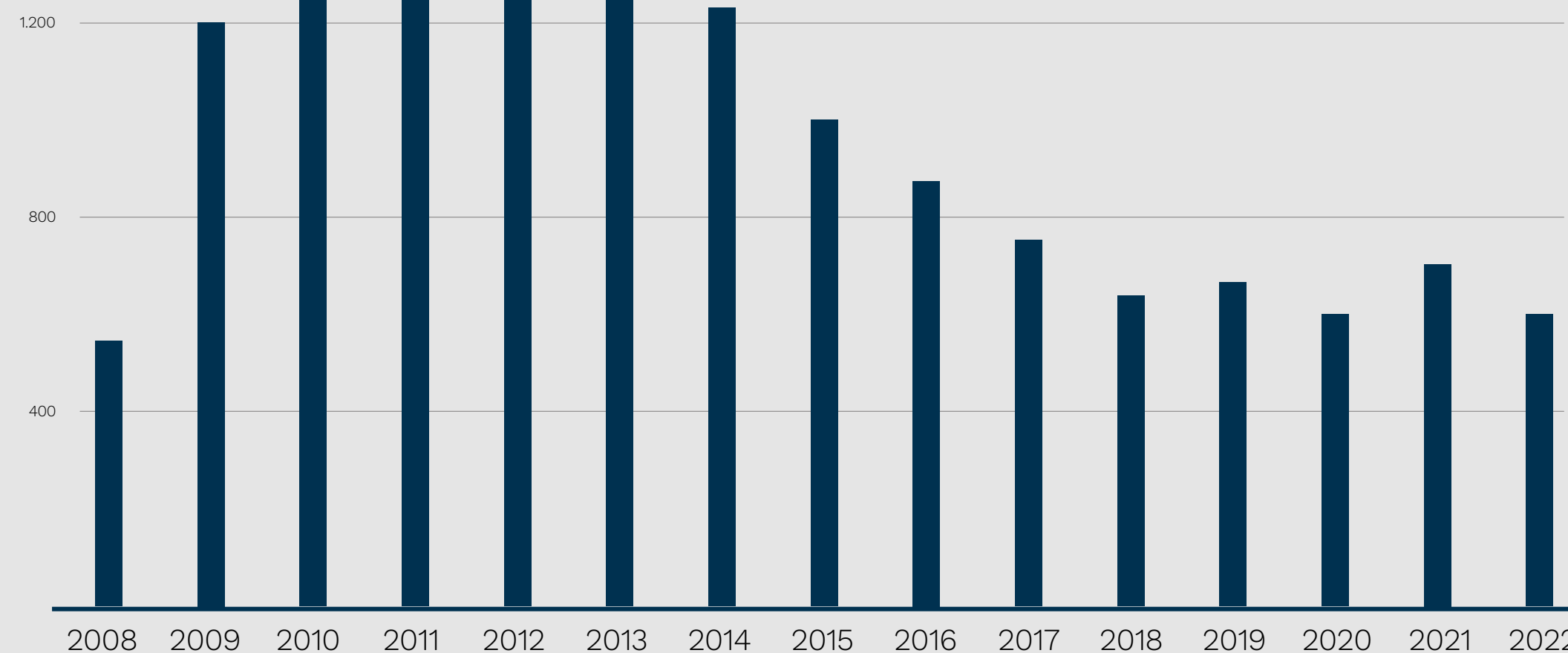
- 2021 - **23.447**
- 2022 - **19.650**

-16%

PREDIKCE VÝVOJE

1. K nárůstu počtu insolvenčí s velkou mírou pravděpodobnosti dojde. Kdy se tak stane závisí na eskalaci válečného konfliktu a jeho dopadech na tuzemskou i světovou ekonomiku.
2. Nárůst počtu oddlužení závisí na podobě novely insolvenčního zákona.
3. Při paralele s minulou finanční krizí by došlo k nárůstu insolvenčí v časovém odstupu 4 let od nástupu krize.

VÝVOJ PROHLÁŠENÝCH KONKURZŮ FIREM 2008 -2022

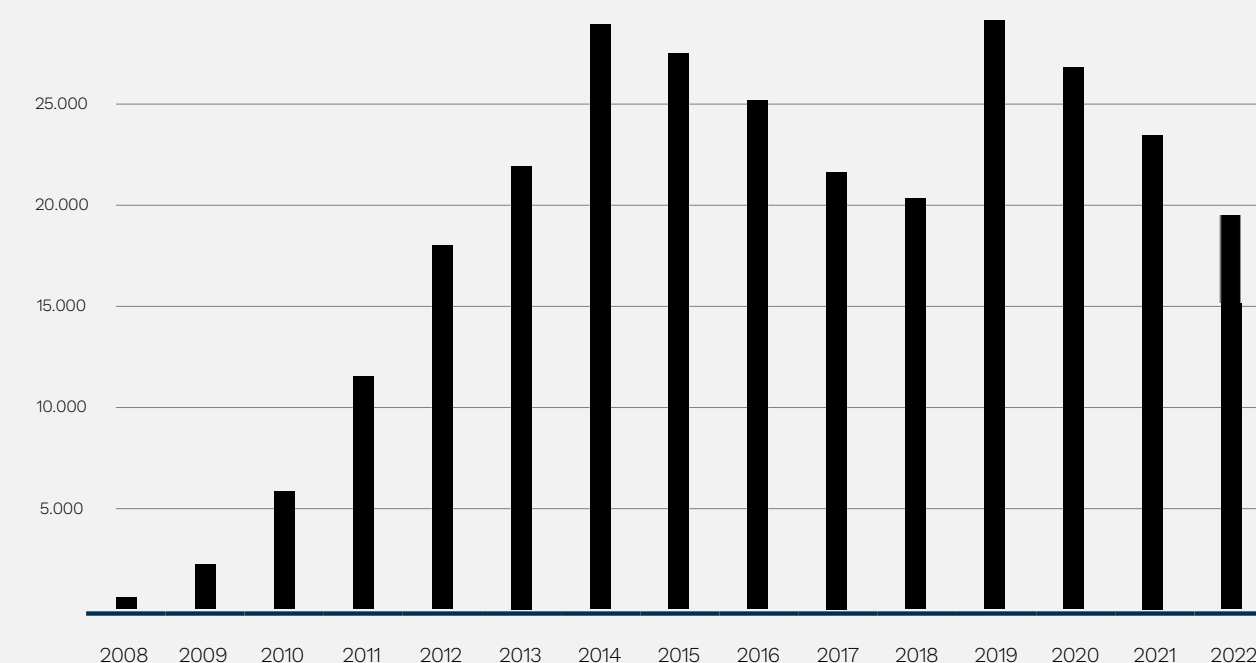
Zdroj: InsolCentrum, ISIR

15 LET ÚČINNOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ

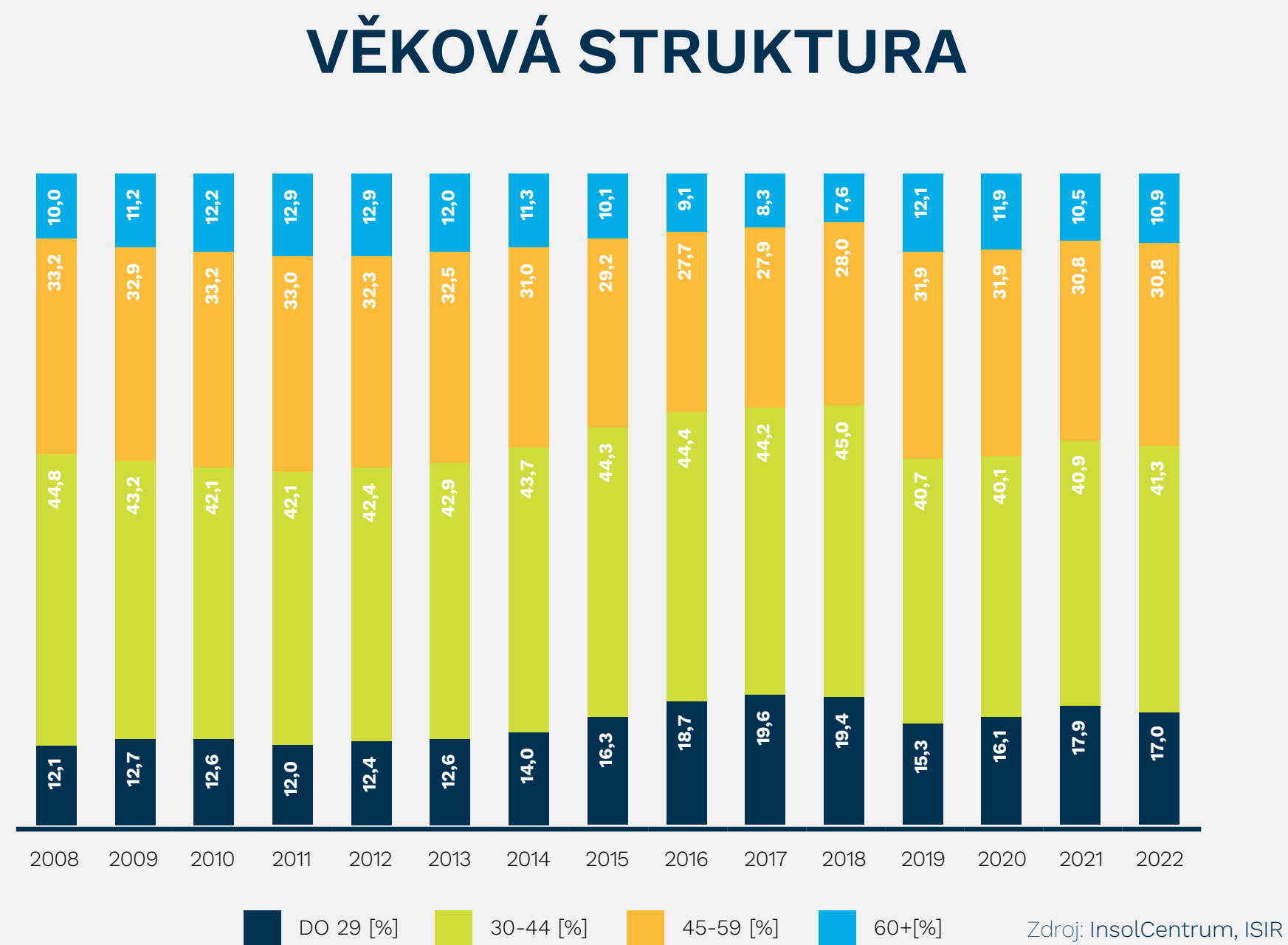
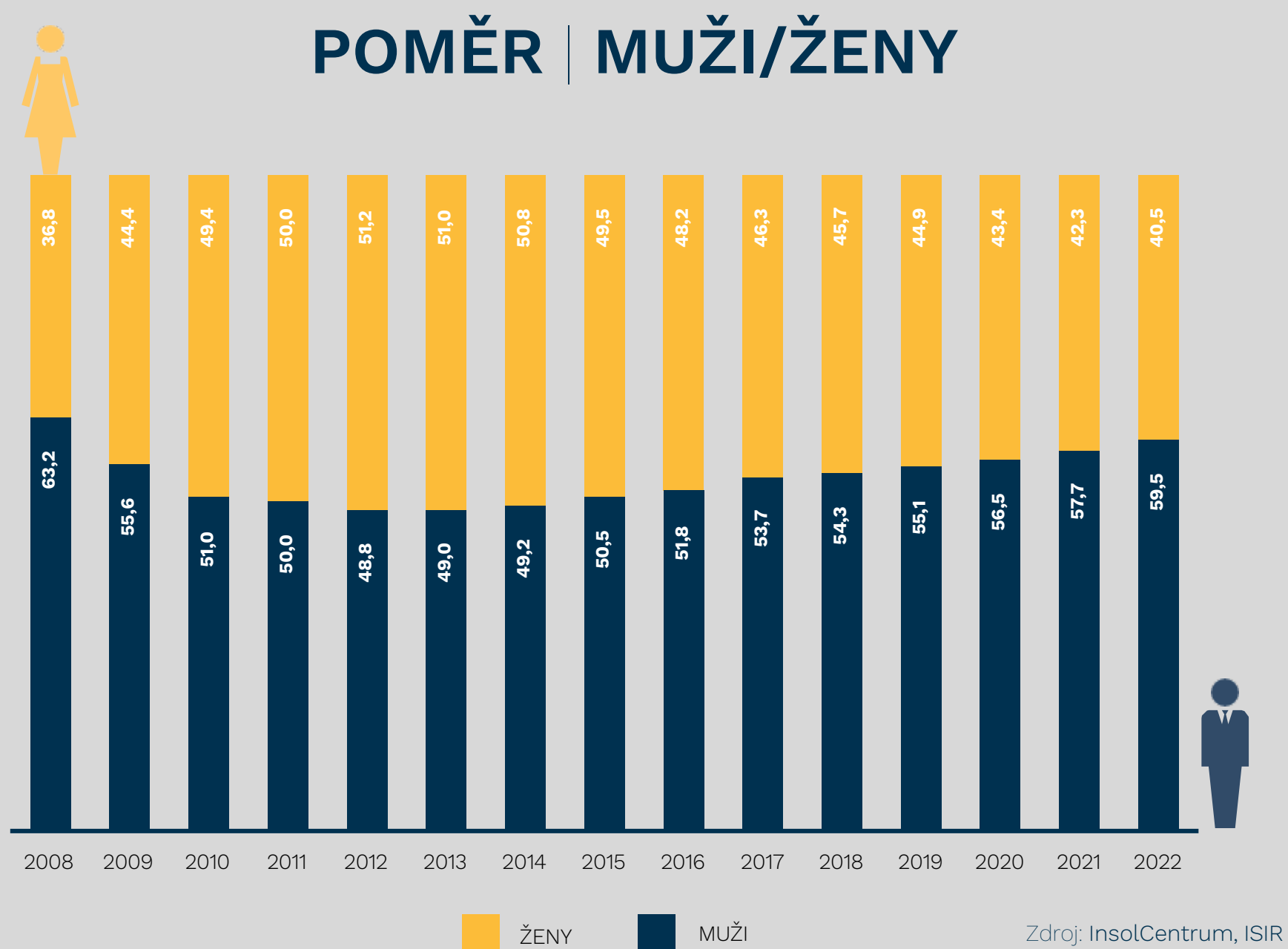
- 280 tis. povolených oddlužení
- 148 tis. splněných oddlužení
- 108 tis. probíhajících oddlužení
- pouze 9 % dlužníků přestalo splácet a proces oddlužení jim byl zrušen
- 28,5 % dlužníků uhradilo věřitelům celý svůj dluh
- celkem dlužníci uhradili 88 mld. Kč

Výsledky oddlužení představují **MIMOŘÁDNÝ úspěch** novodobé justice, insolvenčních správců, zejména dlužníků. S velkou pravděpodobností se podaří provést čtvrt milionu dlužníků oddlužovací procedurou a osvobodit je od dluhů. Připočteme-li k dlužníkům rodinné příslušníky a příbuzné, tak zhruba milion lidí na vlastní oči vidělo, že se vyplácí šetřit a pravidelně splácet. Dlužníci se vrátili do života bez dluhů.

ÚSPĚCH ODDLUŽENÍ

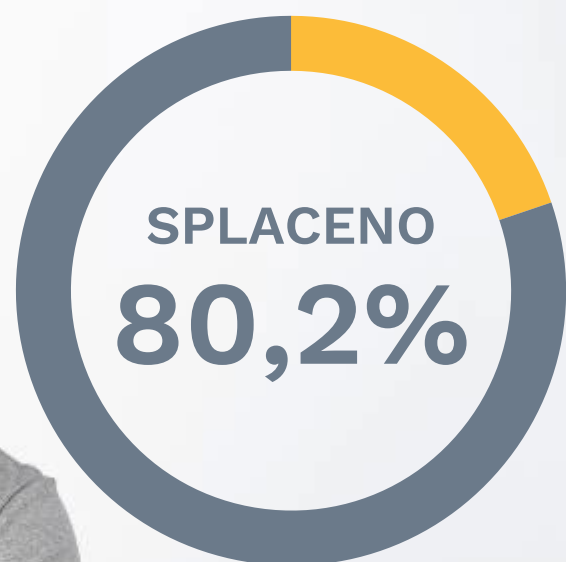
15 LET ÚČINNOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ

15 LET ÚČINNOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ

MLADÍ LIDÉ

PŮJČKA
266.640 Kč

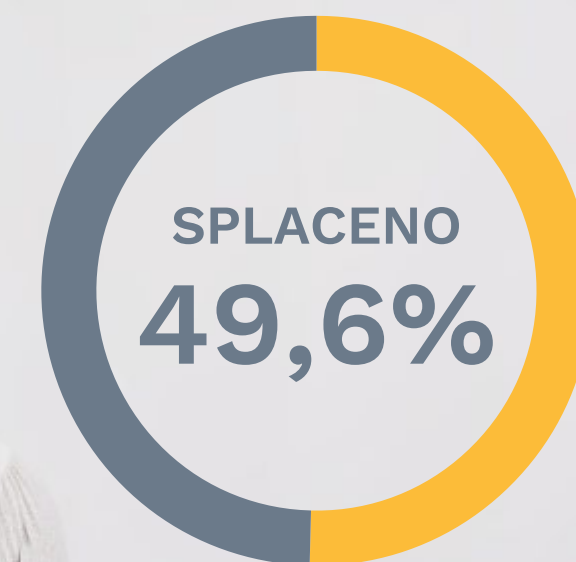
LIDÉ VE STŘEDNÍM VĚKU

PŮJČKA
594.325 Kč

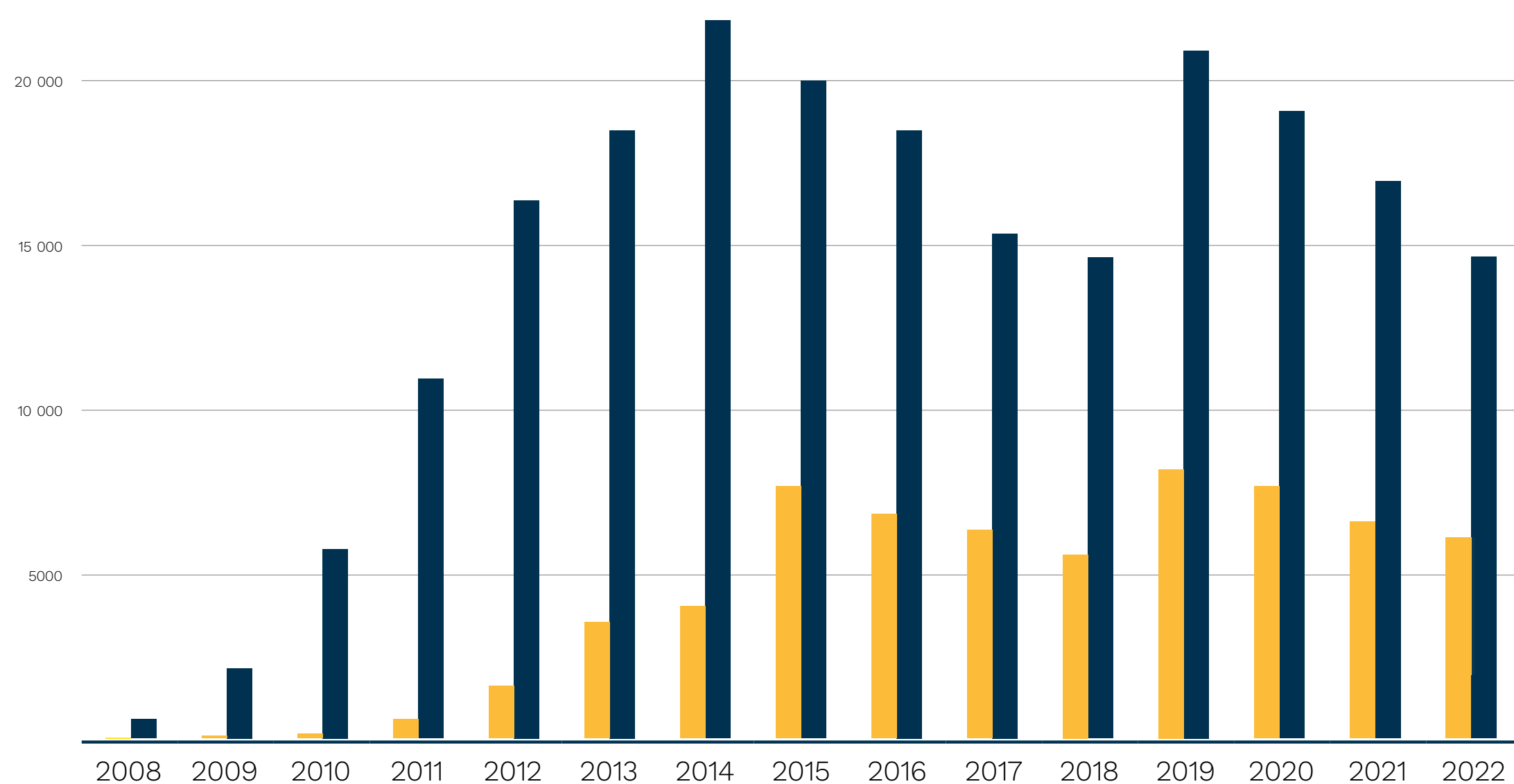

SENIOŘI

PŮJČKA
691.469 Kč

15 LET ÚČINNOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ

U POVOLENÝCH
ODDLUŽENÍ TVOŘÍ:

24 % ŽIVNOSTNÍCI

76 % OBČANÉ

ŽIVNOSTNÍCI
OBČANÉ

Zdroj: InsolCentrum, ISIR

KDO JSOU OBČANÉ, KTERÝCH SE INSOLVENCE MOHOU TÝKAT?

JUDR. JARMILA VESELÁ

POTENCIÁLNÍ ADEPTI SOUČASNÍ ZADLUŽENÍ LIDÉ V EXEKUCÍCH

ZHRUBA 500 TISÍC OSOB

- Z toho tvoří ¼ ohrožené skupiny – 43 tisíc starobních důchodců, 27 tisíc invalidních důchodců, 50 tisíc matek samoživitelek.
- Zbývá 380 tisíc lidí v produktivním věku bez zdravotních hendikepů, z čehož je 72 procent mužů.

KDO JSOU OBČANÉ, KTERÝCH SE INSOLVENCE MOHOU TÝKAT?

JUDR. JARMILA VESELÁ

ODHADY DAT POTENCIÁLNÍCH ADEPTŮ ODDLUŽENÍ

CELKOVÝ DLUH ČINÍ 475 MLD. KČ

- 285.000 občanů dluží cca 285 mld. Kč
- 95.000 podnikatelů dluží cca 190 mld. Kč

NA DLUHU SE PODÍLEJÍ
ZE 75 % FYZICKÉ OSOBY
A Z 25 % PODNIKATELÉ

Při střízlivé úvaze úhrady 30 % dluhu za 5 let věřitelé od dlužníků získají celkem 142,5 mld. Kč. Připravovaná varianta splácení po dobu 3 let věřitelům přinese zpět pouze cca 6,5 %, tedy 30,8 mld. Kč. Odhad výnosnosti prezentovali experti Ministerstva spravedlnosti a potvrdily je i analýzy InsolCentra.

ROZDÍL V NEPROSPĚCH VĚŘITELŮ TEDY ČINÍ MINIMÁLNĚ 100 MLD. KČ.

KDO JSOU OBČANÉ, KTERÝCH SE INSOLVENCE MOHOU TÝKAT?

JUDR. JARMILA VESELÁ

NESMÍME ZAPOMÍNAT, ŽE SE NOVELA ODDLUŽENÍ BUDE VZTAHOVAT I NA BUDOUCÍ DLUŽNÍKY, A CÍLÍ ZEJMÉNA NA ŽIVNOSTNÍKY.

Odhady počtů budoucích živnostníků v insolventci jsou velmi nejisté, závisí na ekonomickém vývoji i na podobě novely.

10 % zadlužených živnostníků z celkového počtu současných 655 tis. OSVČ činí 65,5 tisíc osob. Průměrný dluh činil u skončených konkurzů živnostníků v první čtvrtině roku 2022 – 9 mil. Kč.

Počty občanů, kteří se zadluží a vstoupí do insolvence, je velmi obtížné v současné době predikovat. Hrozí nebezpečí, že při mírných podmínkách oddlužení by jej lidé brali jako snadné řešení svých problémů a dluhy by neplatili.

POHLED AKADEMICKÉ SFÉRY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

- ① PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY
- ② POSTOJ K NOVELE INSOLVENČNÍHO ZÁKONA
- ③ KOMENTÁŘ ANKETY INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

2 OBLASTI < „OPRAVA“ INSOLVENČNÍHO ZÁKONA
SNAHA O TRANSPOZICI SMĚRNICE O PREVENTIVNÍCH
RESTRUKTURALIZACÍCH A ODDLUŽENÍ

ZMĚNY V ODDLUŽENÍ

- Ⓐ Soud v rámci schválení splátkového kalendáře „určí předpokládanou míru uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů s ohledem na schopnosti, možnosti a majetkové poměry dlužníka a průměrnou výši měsíční splátky nutnou pro dosažení této míry v době zkoumání předpokladů pro osvobození od dluhů,,

PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

ZMĚNY V ODDLUŽENÍ

- ⓑ „Při posouzení, zda dlužník vynakládá veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, k plnému uspokojení pohledávek svých věřitelů a zda vykonává přiměřenou výdělečnou činnost, vezme insolvenční soud v úvahu schopnosti, možnosti a majetkové poměry dlužníka. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů dlužníka je třeba také zkoumat, zda se dlužník nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.“

PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

ZMĚNY V ODDLUŽENÍ

- © V oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty jsou splněny předpoklady pro osvobození dlužníka od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny, jestliže:
- dlužník splatil nezajištěným věřitelům jejich pohledávky v plné výši, nebo
 - **VARIANTA I**
po dobu 3 let od schválení oddlužení nebylo dlužníku oddlužení zrušeno a plnil-li dlužník po tuto dobu všechny podstatné povinnosti vyplývající z oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty; má se za to, že tyto povinnosti plnil, jestliže dosáhl alespoň 30% míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů.

PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

ZMĚNY V ODDLUŽENÍ

- **VARIANTA II**

po dobu 3 let od schválení oddlužení nebylo dlužníku oddlužení zrušeno a plnil-li dlužník po tuto dobu všechny podstatné povinnosti vyplývající z oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty; má se za to, že tyto povinnosti plnil, jestliže dosáhl předpokládané míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů určené insolvenčním soudem v rozhodnutí o schválení oddlužení.

PŘEDSTAVENÍ NÁVRHU INSOLVENČNÍ NOVELY

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

NÁZORY Z PŘIPOMÍNEK

- 197 stran, všeho druhu,
- odmítnutí sjednocení pravidel pro podnikatele a nepodnikatele,
- odmítnutí jednoho režimu 3 let
- odmítnutí novelizací mimo transpozici
- posouzení novely jako vadné transpozice
- poukázání na negativní fiskální dopady
- poukázání na rizika narušení sociálního smíru

POSTOJ K INSOLVENČNÍ NOVELE

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

OSOBNÍ NÁZOR

- provést analýzu dopadů poslední novely Insolvenčního zákona a Milostivého léta
- transponovat pouze nezbytné změny pro podnikatele a nesjednocovat s režimem spotřebitelů
- zavést vyvratitelné domněnky splnění (procentuální)
- zavést (posílit) pravidla pro kontrolu poctivosti dlužníka a dluhů
- nesměšovat sociální podporu sociální slabších skupin obyvatelstva s insolvenčním právem a nenivelovat tak obecnou povinnost plnit dluhy

ANKETA – INSOLVENČNÍ SOUDCI

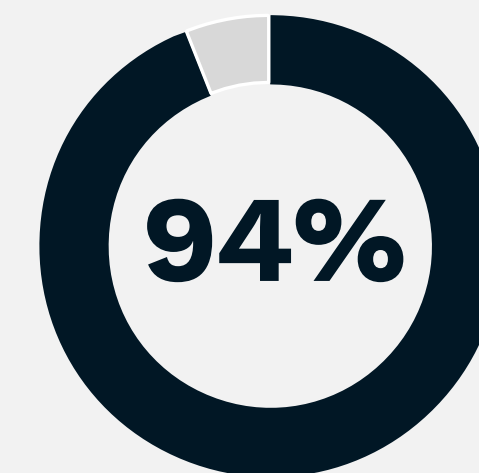
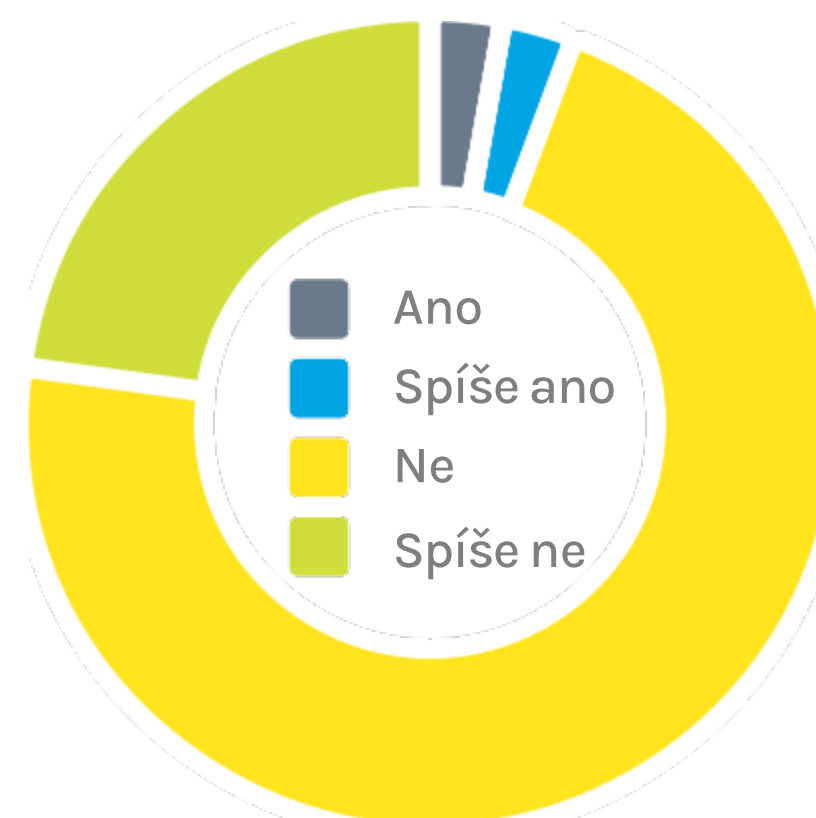
8. – 9. 9. 2022 – JUSTIČNÍ AKADEMIE V KROMĚŘÍŽ

RESPONDENTI:
INSOLVENČNÍ SOUDCI Z CELÉ ČR

Celkem bylo získáno a analyzováno 35 vyplněných anketních lístků. Počet respondentů představuje 25 % všech insolvenčních soudců v ČR, údaje získané touto anketou lze považovat za reprezentativní.

JSTE OBECNĚ PRO ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK DLUŽNÍKŮM V ODDLUŽENÍ?

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
ANO	1	2,86 %
SPÍŠE ANO	1	2,86 %
NE	25	71,43 %
SPÍŠE NE	8	22,85 %

PROTI ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK DLUŽNÍKŮM V ODDLUŽENÍ OBECNĚ JE 94 % INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

odpovědi „spíše ne“ a „ne“

Pro zmírnění podmínek v oddlužení je pouhých 6 % .

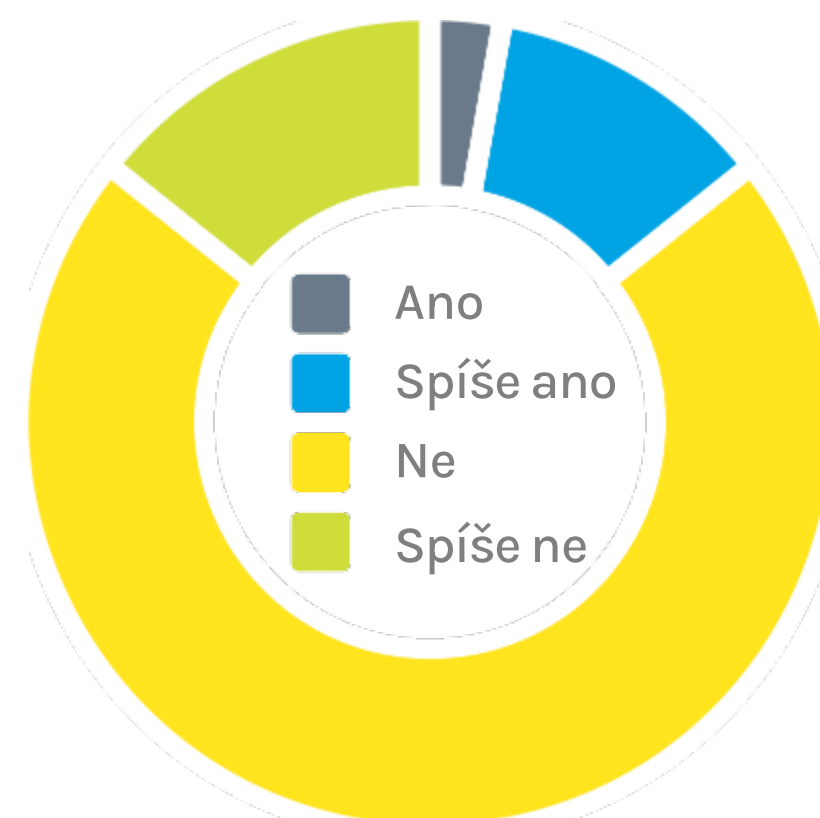
odpovědi „ano“ a „spíše ano“

ANKETA – INSOLVENČNÍ SOUDCI

8. – 9. 9. 2022 – JUSTIČNÍ AKADEMIE V KROMĚŘÍŽI

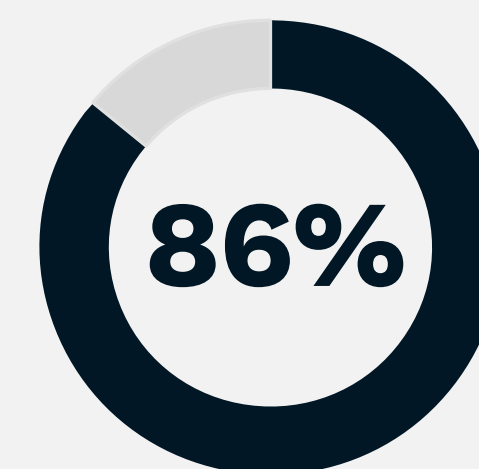
PODLE SMĚRNICE BY MĚLY BÝT POSTUPY TAKOVÉ, ABY NEZPŮSOBILY NÍZKOU MÍRU VÝTĚŽNOSTI A NEMĚLY BY BÝT NEPŘIMĚŘENĚ NÁKLADNÉ. SOUHLASILI BYSTE S PŘIJETÍM NOVELY IZ, KDYŽ PODLE ODHADŮ KLESNE VÝTĚŽNOST ODDLUŽENÍ Z 56 % NA POUHÝCH 5-6 %?

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
ANO	1	2,86 %
SPÍŠE ANO	4	11,43 %
NE	25	71,43 %
SPÍŠE NE	5	14,28 %

RESPONDENTI: INSOLVENČNÍ SOUDCI Z CELÉ ČR

Celkem bylo získáno a analyzováno 35 vyplněných anketních lístků. Počet respondentů představuje 25 % všech insolvenčních soudců v ČR, údaje získané touto anketou lze považovat za reprezentativní.

AŽ 86 % INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ NESOUHLASÍ S TAKOVÝM ZNĚNÍM NOVELY

které by umožnilo, aby výtěžnost oddlužení klesla ze současných 56 % na pouhých 5 – 6 %.

odpovědi „ano“ a „spíše ano“

KOMENTÁŘ ANKETY INSOLVENČNÍCH SOUDCŮ

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

- ① NEVYHRANĚNÁ POZICE U SJEDNOCENÍ REŽIMU PODNIKATEL/SPOTŘEBITEL S PŘEVAHOU NEGATIVNÍHO POSTOJE – JUSTIČNÍ PRAGMATISMUS
- ② DŮRAZ NA INDIVIDUÁLNÍ ZKOUMÁNÍ PŘÍPADU A ZACHOVÁNÍ VÝTĚŽNOSTI – JUSTIČNÍ SPRAVEDLNOST
- ③ NESOUHLAS S ROZVOLNĚNÍM DOSAVADNÍCH PRAVIDEL

POHLED NEZISKOVÉHO SEKTORU

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

- ① ZKUŠENOSTI S POMOCÍ LIDEM VE FINANČNÍCH PROBLÉMECH
- ② DATA O ODDLUŽENÍ Z ČINNOSTI PORADNY PŘI FINANČNÍ TÍSNI
- ③ POHLED A DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE NOVELY ODDLUŽENÍ

ZKUŠENOSTI S POMOCÍ LIDEM VE FINANČNÍCH PROBLÉMECH

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

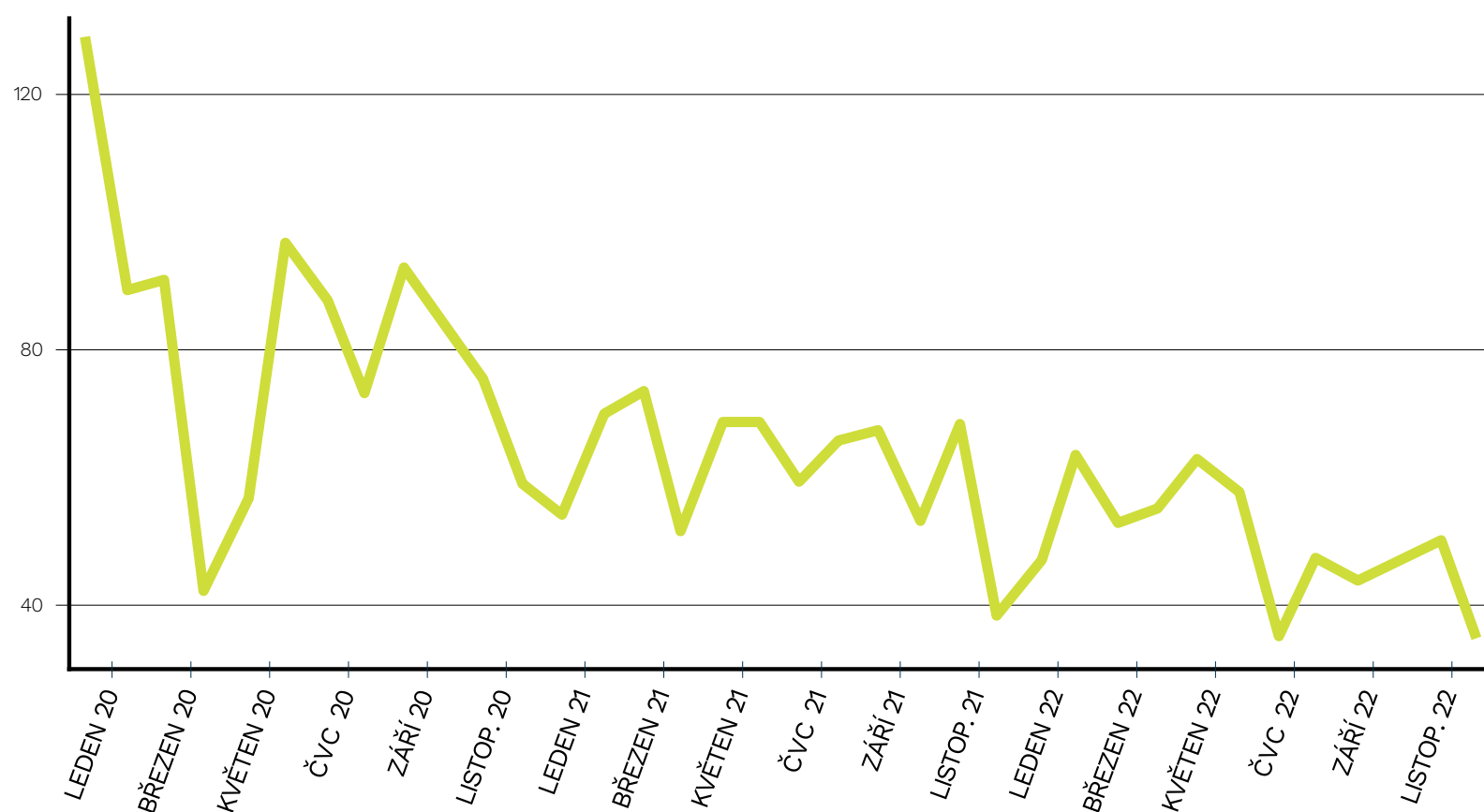
- dlužníci jsou více znalí svých práv, sledují vývoj legislativy a umí je využít
- finanční gramotnost se zlepšuje díky školství i zkušenostem dospělých s vymáháním, exekucemi i oddlužením, jakož i s nezávislým poradenstvím
- problémy se splácením se koncentrují u osob s více exekucemi
- zájemci o oddlužení s nepřednostními exekucemi (většinové exekuce spotřebitelských úvěrů, telekomunikačních účtů, dopravních podniků) jsou demotivovaní nižší nezabavitelnou částkou v insolvenční v porovnání s exekucí
- stávající situace nejvíce ohrožuje nízkopříjmové rodiny s dětmi a osamělé seniory
- doposavad jsme se setkali s minimem případů nepoctivého záměru či zneužití procesu oddlužení, stejně tak málo i se snahou o opakované využití oddlužení

DATA O ODDLUŽENÍ Z ČINNOSTI PORADNY PŘI FINANČNÍ TÍSNĚ

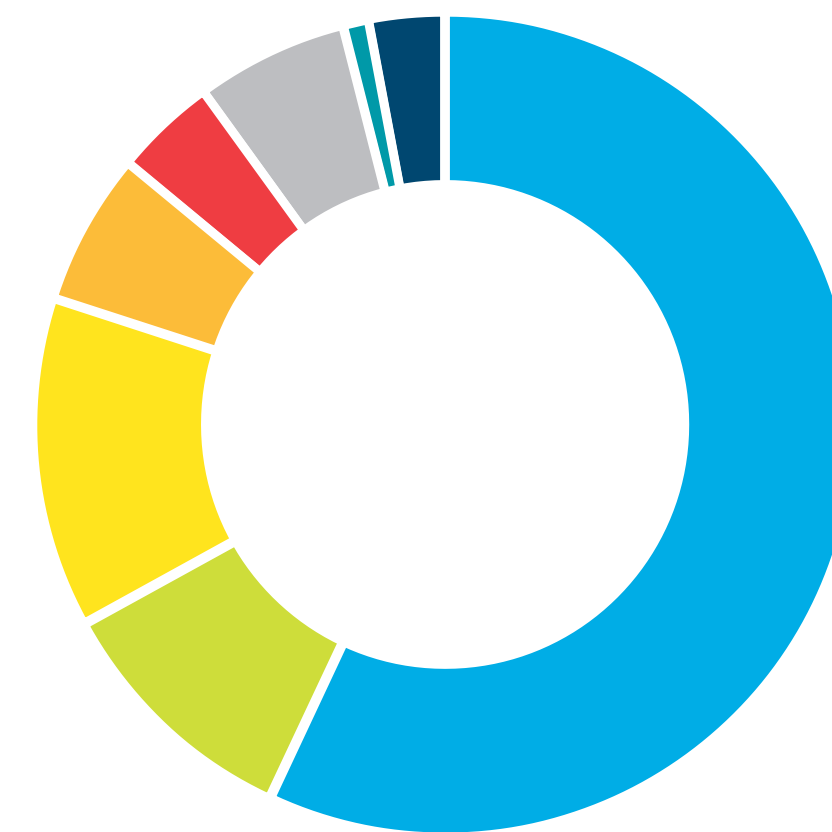

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

POČET INSOLVENČNÍCH NÁVRHŮ ZPRACOVANÝCH PORADNOU

ZDROJ HLAVNÍCH PŘÍJMŮ

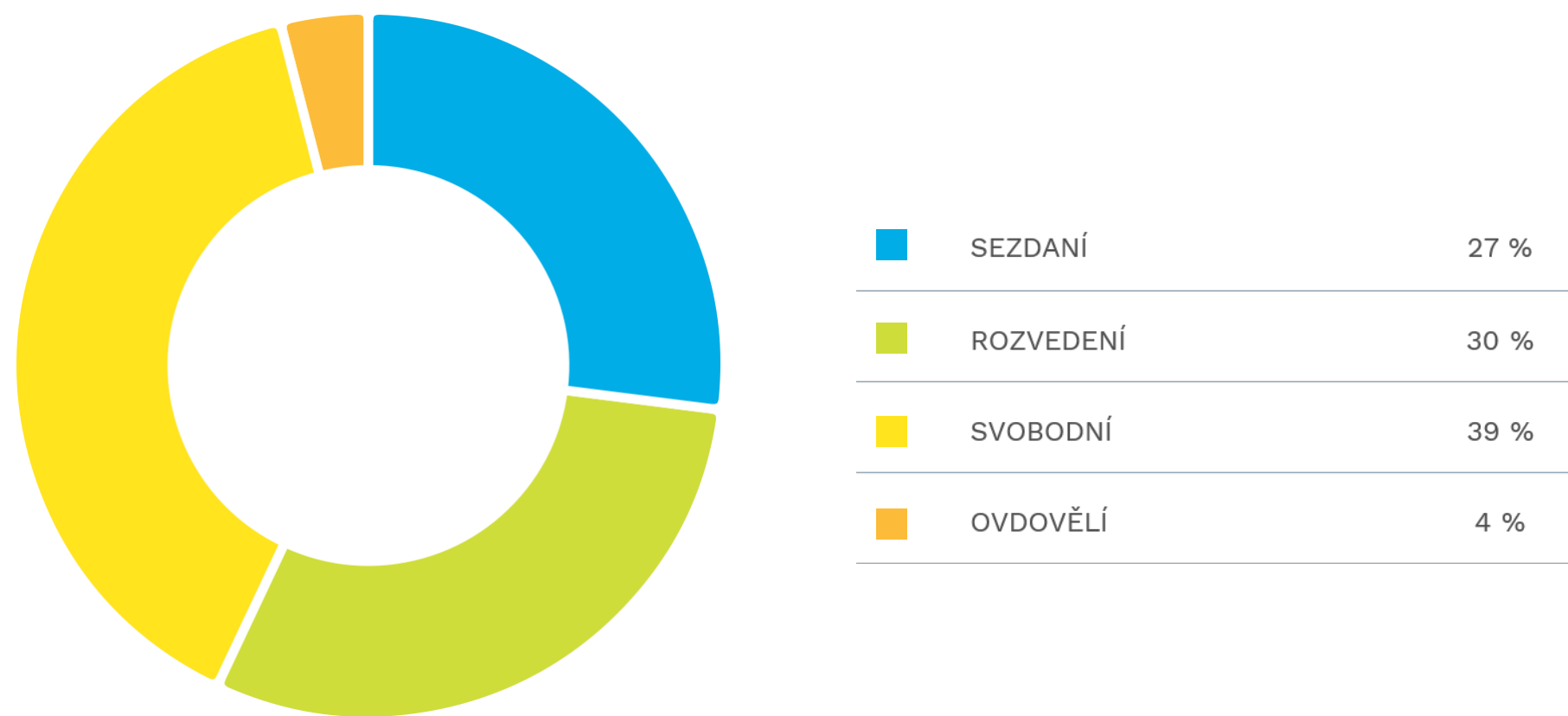
ZAMĚSTNANEC	56,9 %
STAROBNÍ DŮCHOD	10,5 %
NEZAMĚSTNANÝ	13 %
PODNIKATEL	6,3 %
MATEŘSKÁ DOVOLENÁ	4,1 %
PLNÝ INVALIDNÍ DŮCHOD	5,6 %
STUDENT	0,2 %
ČÁSTEČNÝ INVALID. DŮCHOD	3,5 %

DATA O ODDLUŽENÍ Z ČINNOSTI PORADNY PŘI FINANČNÍ TÍSNI

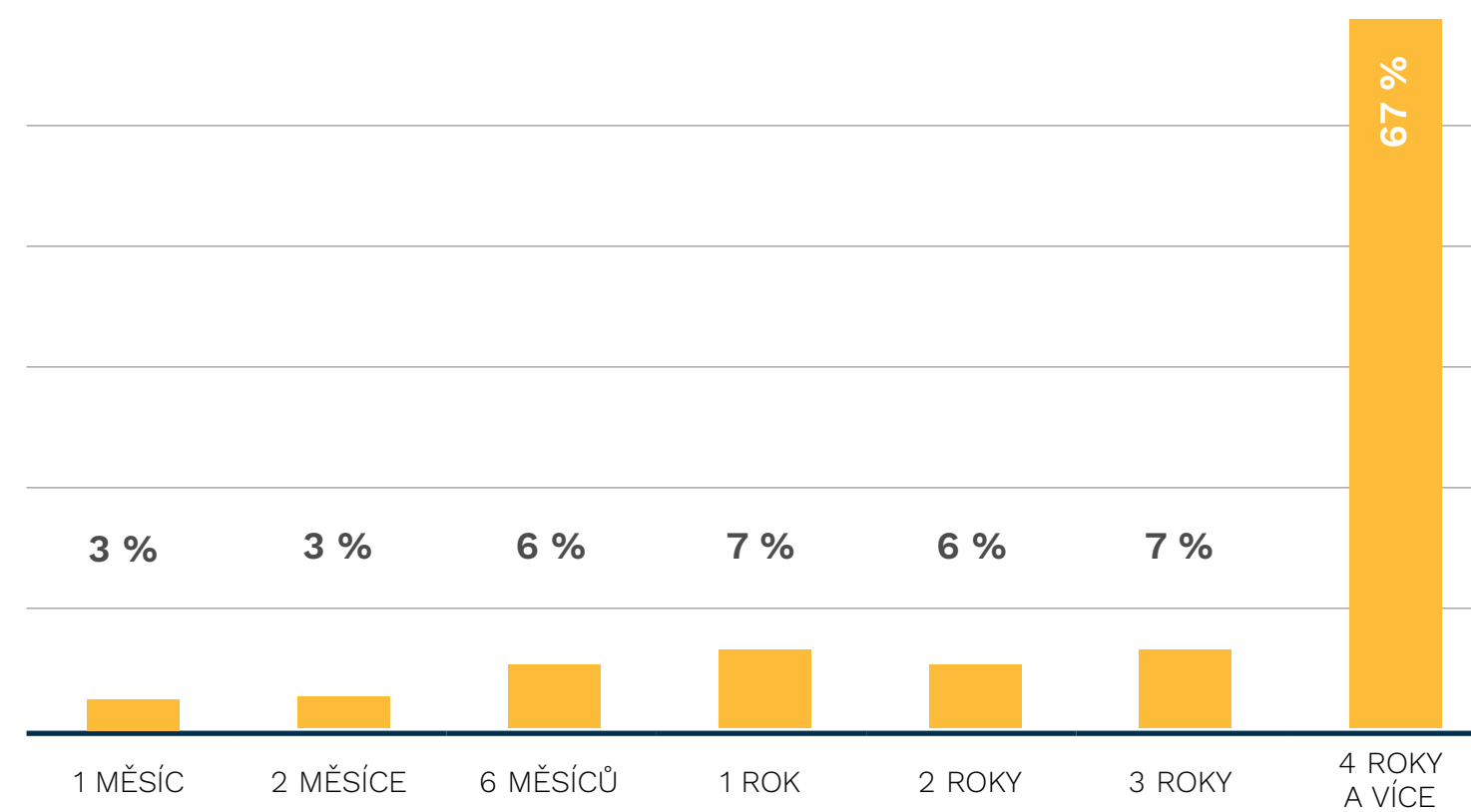

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

KLIENTI PODLE STAVU

DÉLKA VNÍMÁNÍ PŘEDLUŽENÍ

POHLED A DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE NOVELY ODDLUŽENÍ

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

- stávající podmínky oddlužení jsou dobře nastavené
- oddlužení funguje nejen jako způsob vypořádání se s závazky v případě předlužení, ale i jako prevence před dalším zadlužováním
- zkrácení oddlužení v zásadě jen zvýší riziko věřitelů, že v případě oddlužení svých dlužníků dostanou zpět menší částku
- poslední novela (od června 2019) snížila práh pro vstup do oddlužení, avšak pro zájem o oddlužení je stěžejní vývoj ekonomiky
- zásadním problémem je méně peněz, které zůstanou dlužníkům v oddlužení, než v exekucích
- po posledních úpravách životního minima, normálních nákladů na bydlení a změny způsobu výpočtu nezabavitelné částky dlužníka je rozdíl v reálných příjmech mezi oddlužením a exekucemi ještě vyšší

POHLED PODNIKATELSKÉ SFÉRY

RNDR. LADISLAV MINČIČ, CSC., MBA

- ① HODNOCENÍ RIZIK Z POHLEDU PODNIKATELSKÉ SFÉRY
- ② NÁRŮST POČTU INSOLVENCÍ ŽIVNOSTNÍKŮ
- ③ DOPADY
- ④ POSTOJE: HK, ČBA A OSTATNÍCH PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ

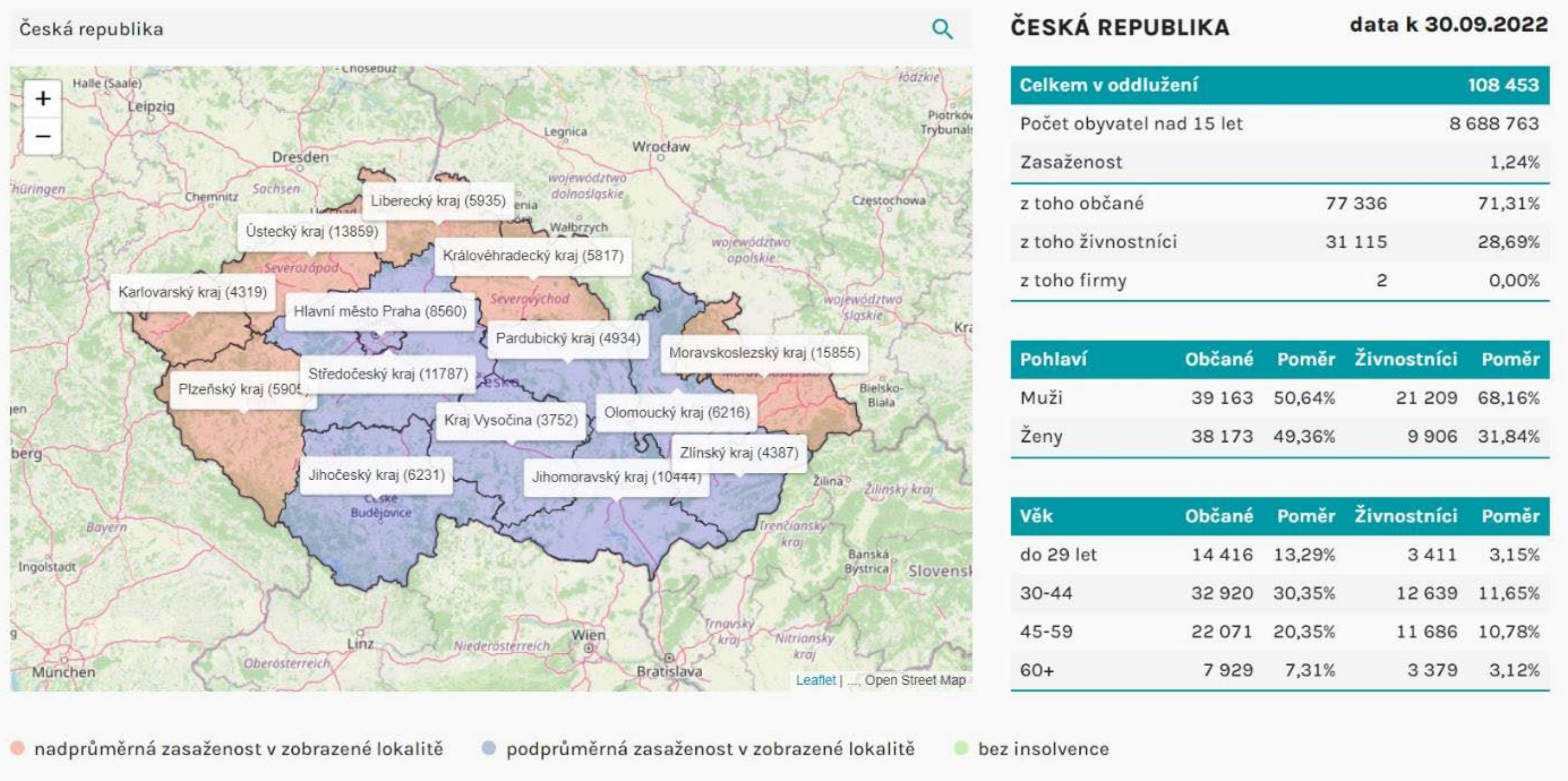
POHLED ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

MGR. RADKA VLADYKOVÁ

- ① KOMENTÁŘ K MAPĚ INSOLVENCÍ
- ② DOPAD INSOLVENCÍ NA OBCE A MĚST
- ③ VYHODNOCENÍ ANKETY STAROSTŮ

MAPA | INSODATA

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

INFORMAČNÍ MAPY – INSODATA.CZ

INSOLCENTRUM NABÍZÍ ČASOVĚ
OMEZENÝ PŘÍSTUP DO INTRAKTIVNÍCH
MAP JEDNOTLIVÝCH TYPŮ INSOLVENCÍ,
KTERÉ JSOU K DISPOZICI
V INFORMAČNÍM SYSTÉMU INSODATA
NA WEBOVÉ STRÁNCE [WWW.INSODATA.CZ](http://www.insodata.cz)

VYPLŇTE VAŠE KONTAKTNÍ ÚDAJE NA FORMULÁŘ PŘÍMO
ZDE U KOLEGYŇ NEBO NAPIŠTE E-MAIL
S ŽÁDOSTÍ NA: INSOL@INSOLCENTRUM.CZ.

INSODATA

DOPADY INSOLVENCÍ NA OBCE A MĚSTA

MGR. RADKA VLADYKOVÁ

- Dluhy vůči obcím jsou za odpady, vodné, stočné, jízdné MHD, nebo například nájemné za obecní byt.
- **POKUD NĚKDO DLUŽÍ OBCI ČI MĚSTU, DLUŽÍ DO VEŘEJNÝCH PENĚZ A POKUD NEPLATÍ, ZAPLATÍ ZA NĚJ DLUH OSTATNÍ OBČANÉ Z OBCE.**
- Zákony v sobě zakotvují morální minimum společnosti, do které jednoznačně náleží platit své dluhy a být zodpovědný za sebe a ohleduplný ke svému okolí.
- Vliv na vztahy soudržnosti v obcích a městech.
- Pokud se mají zmírnit podmínky pro dlužníky, pak je nezbytné: 1. omezit možnost opakovaného oddlužení a 2. ukládat dlužníkům povinné odborné sociální poradenství, např. se sociálními pracovníky obce s cílem předejít opakovanému zadlužování.

ANKETA – STAROSTOVÉ

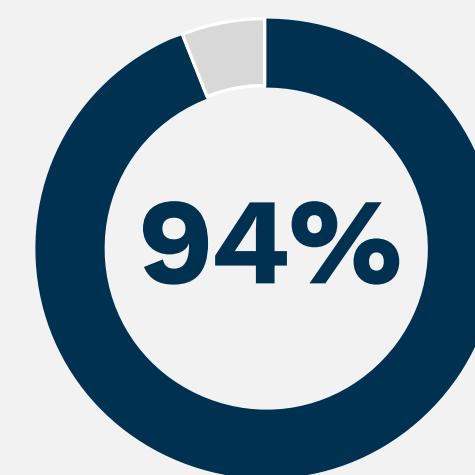
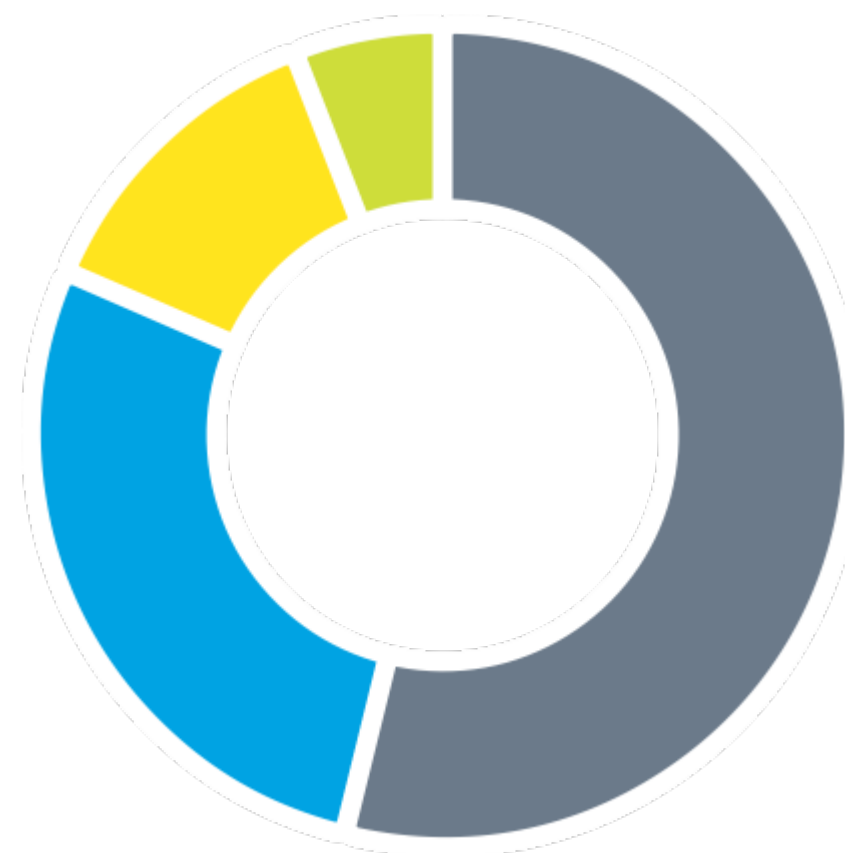
5. - 19. 1. 2021 | ONLINE DOTAZNÍK

RESPONDENTI:
ČLENOVÉ SVAZU MĚST A OBCÍ

564 starostů měst a obcí ČR
téměř 10 % starostů ČR

PLOŠNÉ ODDLUŽENÍ ZA TŘI ROKY PŘI VÝZNAMNÉM SNÍŽENÍ MINIMÁLNÍ HRANICE SPLACENÝCH DLUHŮ JE PŘÍSTUPEM, KTERÝ...

■ JE PŘIJATELNÝ POUZE VE VÝJIMEČNÝCH PŘÍPÁDECH, ZE ZÁVAŽNÝCH SOCIÁLNÍCH DŮVODŮ	53,9 %
■ JE MORÁLNĚ NAPROSTO NEPŘIJATELNÝ, NEODPOVĚDNÝ VŮČI VĚŘITELŮM I SAMOTNÝM DLUŽNÍKŮM	27,7 %
■ MĚL BY BÝT VYUŽÍVÁN POUZE U EKONOMICKY SLABŠÍCH SKUPIN DLUŽNÍKŮ	12,6 %
■ JE V KAŽDÉM PŘÍPADĚ MORÁLNĚ SPRÁVNÝ	5,9 %

94 % STAROSTŮ POVAŽUJE PLOŠNÉ ODDLUŽENÍ ZA 3 ROKY PŘI PODSTATNÉM SNÍŽENÍ MINIMÁLNÍ HRANICE SPLACENÝCH DLUHŮ ZA NESPRÁVNÉ.

Pro 5,9 % starostů je plošné oddlužení pro všechny za tři roky morálně správné.

ANKETA – STAROSTOVÉ

5. - 19. 1. 2021 | ONLINE DOTAZNÍK

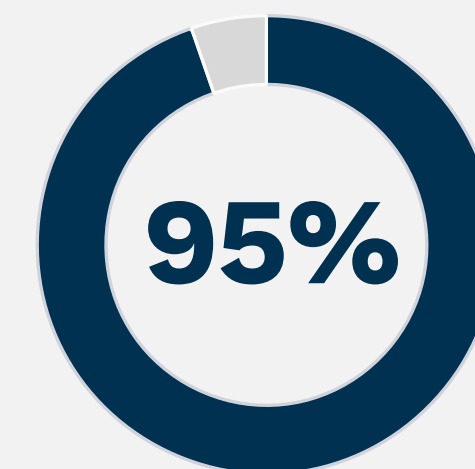
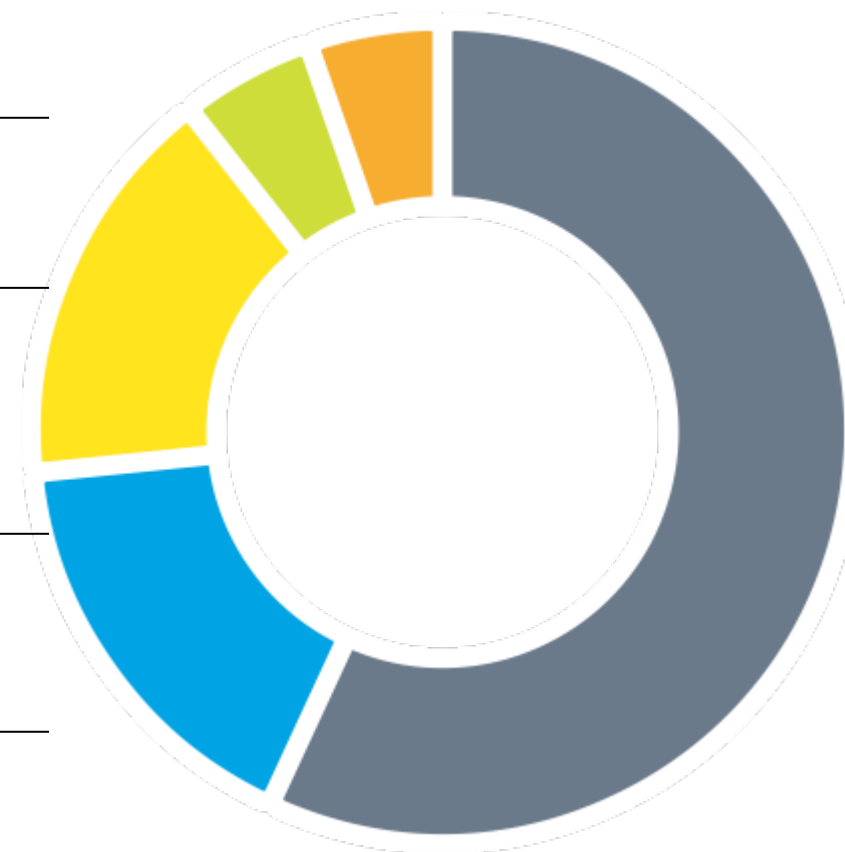
RESPONDENTI:

ČLENOVÉ SVAZU MĚST A OBCÍ

564 starostů měst a obcí ČR
téměř 10 % starostů ČR

ZA JAKÝCH PODMÍNEK JE SPRÁVNÉ ODPUSTIT ČLOVĚKU V INSOLVENCÍ DLUHY?

■ ZA PODMÍNKY, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ JISTINU (ÚROKY A PENÁLE MU MOHOU BÝT ODPUŠTĚNY)	56,9 %
■ ZA PODMÍNKY, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ 75 % SVÝCH DLUHŮ	16,5 %
■ ZA PODMÍNKY, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ 50 % SVÝCH DLUHŮ	16 %
■ ZA PODMÍNKY, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ 30 % SVÝCH DLUHŮ	5,3 %
■ BEZ OHLEDU NA TO, JAK VELKOU ČÁST DLUHŮ DLUŽNÍK UHRADÍ, POKUD TO POVEDE K JEHO ÚPLNÉMU ODDLUŽENÍ	5,3 %

Z ODPOVĚDÍ VYPLYNULO, ŽE 94,7 % STAROSTŮ BY SE TAK POSTAVILO I PROTI ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK ODDLUŽENÍ, KTERÉ JSOU PLATNÉ OD 1. 6. 2019.

56,9 % starostů považuje za správné odpustit člověku v insolvenci dluhy za podmínky, že uhradí alespoň jistinu. Po zaplacení mezi 30 % - 75 % dluhu by mohl být člověk oddlužen, v anketě odpovědělo 37,8 % starostů. Pouhých 5,3 % starostů by odpustilo člověku v insolvenci dluhy bez ohledu na to, jak velkou část dluhů splatí.

ANKETA - STAROSTOVÉ

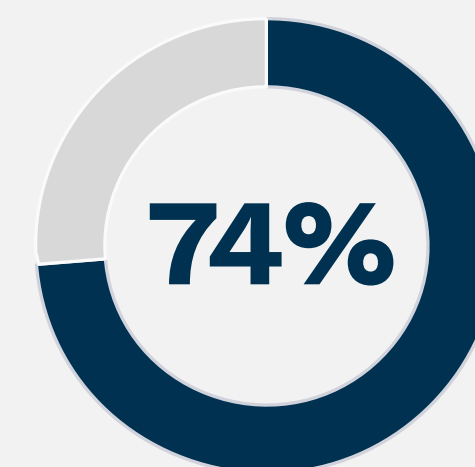
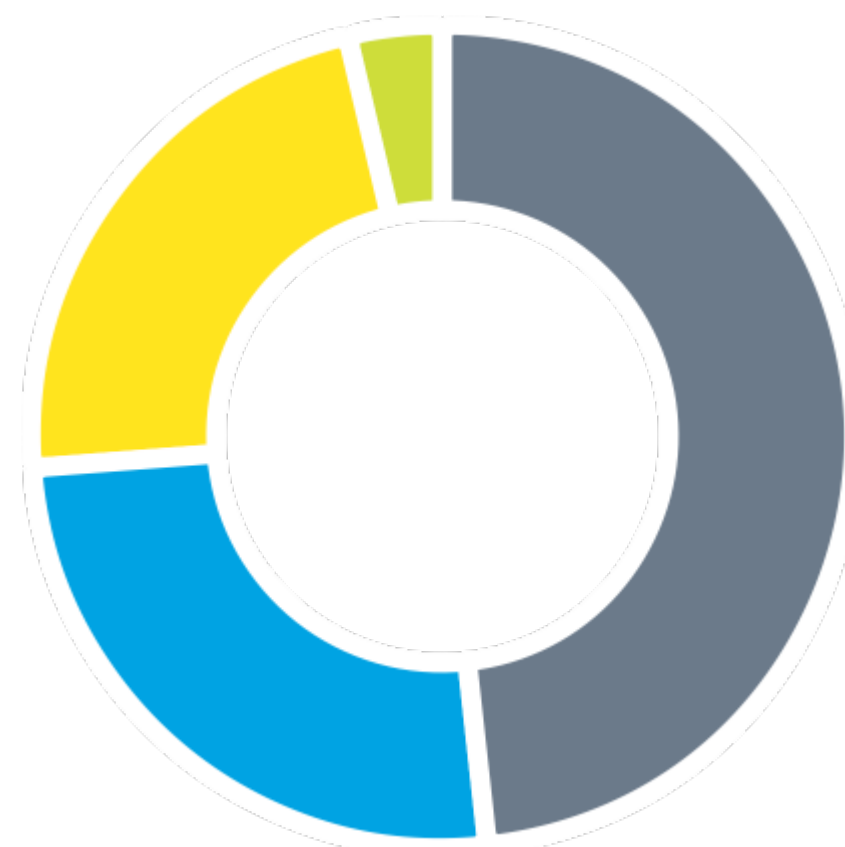
5. - 19. 1. 2021 | ONLINE DOTAZNÍK

RESPONDENTI:
ČLENOVÉ SVAZU MĚST A OBCÍ

564 starostů měst a obcí ČR
téměř 10 % starostů ČR

JAK JE DŮLEŽITÉ, ABY DLUŽNÍK, KTERÝ ŽÁDÁ O ODDLUŽENÍ, PROKÁZAL, ŽE SE SNAŽIL PODLE SVÝCH MOŽNOSTÍ ZÁVAZKY ODPOVĚDNĚ ŘEŠIT (NAVYŠOVAT PŘÍJMY, ŠETŘIT VÝDAJE, KONSOLIDOVAT PŮJČKY, KOMUNIKOVAT S VĚŘITELI ATP.)?

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	PODÍL
■ SPÍŠE DŮLEŽITÉ	48,2 %
■ VELMI DŮLEŽITÉ	25,5 %
■ SPÍŠE NEDŮLEŽITÉ	22,5 %
■ NEPODSTATNÉ	3,7 %

PRO 73,7 % STAROSTŮ JE DŮLEŽITÉ, ABY DLUŽNÍK, KTERÝ USILUJE O ODDLUŽENÍ, PROKÁZAL, ŽE SE SNAŽIL PODLE SVÝCH MOŽNOSTÍ ZÁVAZKY ODPOVĚDNĚ ŘEŠIT.

POHLED EKONOMA

ING. ALEŠ ROD, PH.D.

1. DOPADY NA VEŘEJNÉ FINANCE A ČASOVÁNÍ TĚCHTO DOPADŮ
2. FINANČNÍ GRAMOTNOST A MORÁLNÍ HAZARD
3. PROCES PŘÍPRAVY EFEKTIVNÍ REGULACE aneb JAK (NE)PŘIPRAVOVAT PODOBNÉ LEGISLATIVNÍ ZMĚNY

SPOLEČENSKÉ KONTEXTY INSOLVENCÍ

JUDR. JARMILA VESELÁ

HODNOCENÍ VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

ČEŠTÍ OBČANÉ MAJÍ SOLIDÁRNÍ PŘÍSTUP A OBECNĚ SE VYJADŘUJÍ PŘÍZNIVĚ PRO ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK ODDLUŽENÍ

ALE

ZA SPRAVEDLIVÉ POVAŽUJÍ ODPUŠTĚNÍ DLUHŮ V PŘÍPADĚ, KDYŽ DLUŽNÍK ZAPLATÍ MINIMÁLNĚ 30 % SVÝCH DLUHŮ.

OBČANÉ SE TAK POSTAVILI I PROTI ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK ODDLUŽENÍ, KTERÉ JSOU PLATNÉ OD 1. 6. 2019.

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ – OBČANÉ

29. 11. – 12. 12. 2022 | ONLINE DOTAZNÍK

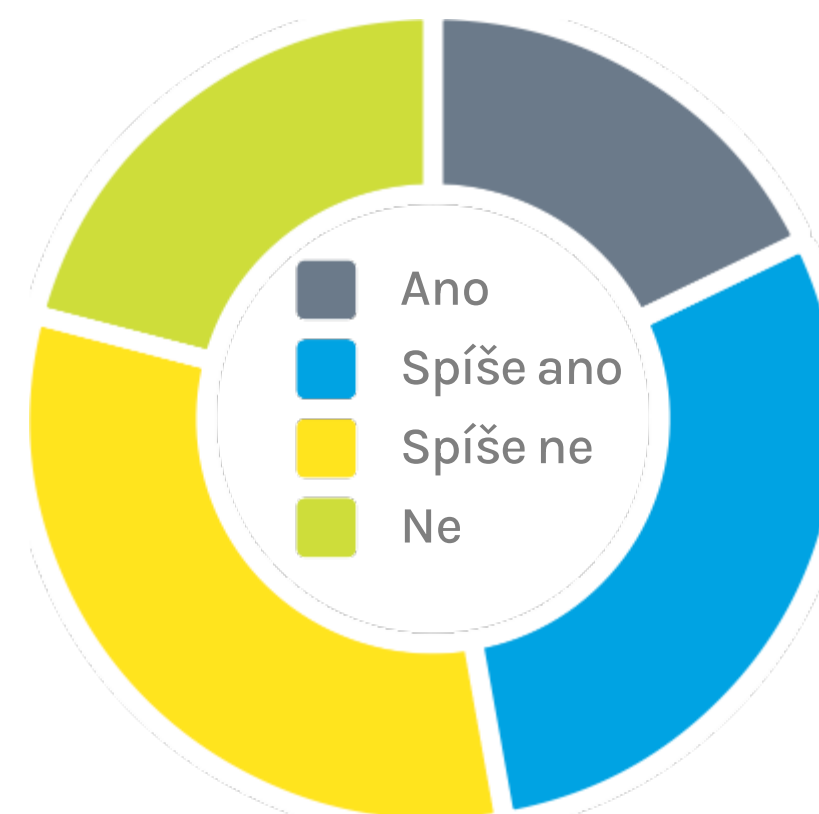
RESPONDENTI:

2 100 OBČANŮ Z CELÉ ČR

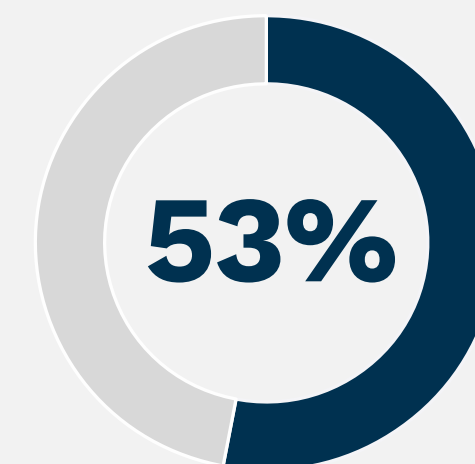
Ve věku 18 až 65 let. Respondenti byli vybráni kvótně podle pohlaví, věku, vzdělání a kraje.

JSTE OBECNĚ PRO ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK DLUŽNÍKŮM V ODDLUŽENÍ, BEZ OHLEDU NA TO, JAK MOC SE TÍM SNÍŽÍ USPOKOJENÍ VĚŘITELŮ (TJ. POMĚRNÁ ČÁST DLUHU, KTEROU ZÍSKAJÍ VĚŘITELÉ ZPĚT)?

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	PODÍL
ANO	17,8 %
SPÍŠE ANO	29,4 %
SPÍŠE NE	31,9 %
NE	20,9 %

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 17,4 %. Podíl je vypočten z odpovědí ostatních respondentů.

PRO ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK SE VYSLOVILO 47,2 % RESPONDENTŮ, PROTI 52,8 %.

Průzkum byl pořádán v adventním čase, a ve výsledcích se projevila ochota veřejnosti pomáhat lidem v nouzi. Kdyby však byl do otázky uveden odhad předpokládaného uspokojení věřitelů (průměr 6,5 procent z hodnoty dluhů podle expertů ministerstva spravedlnosti), pak by daleko větší procento respondentů se zmírňováním podmínek pravděpodobně nesouhlasilo. U této otázky bylo v rámci průzkumu největší procento odpovědí respondentů neví / neumím to posoudit.

SBĚR DAT BYL REALIZOVÁN PROSTŘEDNICTVÍM APLIKACE INSTANT RESEARCH AGENTURY IPSOS.

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ – OBČANÉ

29. 11. – 12. 12. 2022 | ONLINE DOTAZNÍK

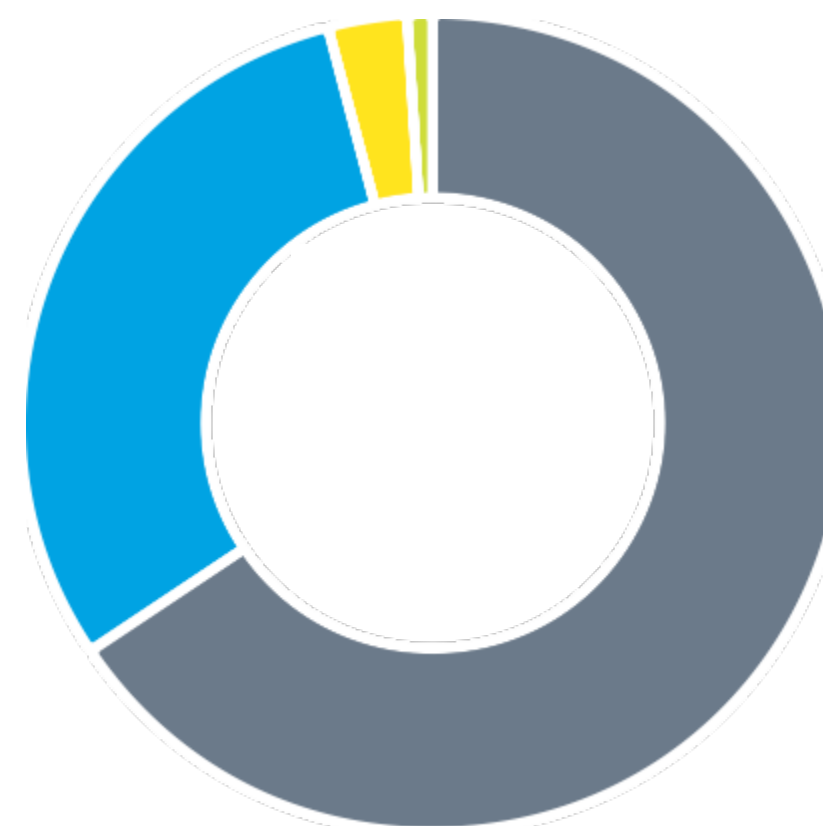
RESPONDENTI:

2 100 OBČANŮ Z CELÉ ČR

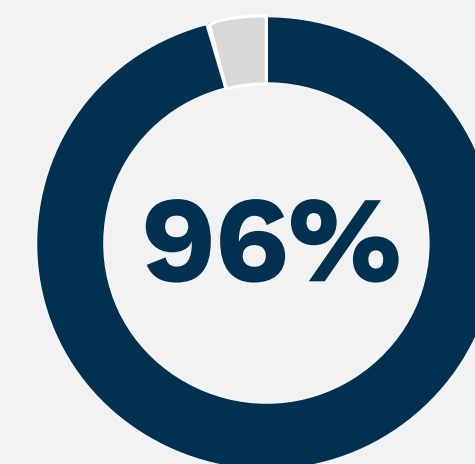
Ve věku 18 až 65 let. Respondenti byli vybráni kvótně podle pohlaví, věku, vzdělání a kraje.

JAK DŮLEŽITÉ JE, ABY DLUŽNÍK USILUJÍCÍ O ODDLUŽENÍ PROKÁZAL, ŽE SE SNAŽIL PODLE SVÝCH MOŽNOSTÍ ZÁVAZKY ODPOVĚDNĚ ŘEŠIT (NAVYŠOVAT PŘÍJMY, ŠETŘIT VÝDAJE, KONSOLIDOVAT PŮJČKY, KOMUNIKOVAT S VĚŘITELI ATP.)?

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	PODÍL
■ VELMI DŮLEŽITÉ	65,6 %
■ SPÍŠE DŮLEŽITÉ	30,3 %
■ SPÍŠE NEDŮLEŽITÉ	3,1 %
■ NEPODSTATNÉ	1 %

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 4,5 %. Podíl je vypočten z odpovědí ostatních respondentů.

95,9 % RESPONDENTŮ ZASTÁVÁ NÁZOR, ŽE JE DŮLEŽITÉ, ABY DLUŽNÍK USILUJÍCÍ O ODDLUŽENÍ PROKÁZAL, ŽE SE SNAŽIL PODLE SVÝCH MOŽNOSTÍ ZÁVAZKY ODPOVĚDNĚ ŘEŠIT.

Je velmi zajímavé, že tento jednoznačný postoj veřejnosti oddlužit dlužníka jenom když prokáže, že se ještě před oddlužením snažil svoji situaci řešit, se nikdy nedostal do žádné právní úpravy oddlužení. Není promítnut ani do současného návrhu novely oddlužení.

SBĚR DAT BYL REALIZOVÁN PROSTŘEDNICTVÍM APLIKACE INSTANT RESEARCH AGENTURY IPSOS.

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ - OBČANÉ

29. 11. - 12. 12. 2022 | ONLINE DOTAZNÍK

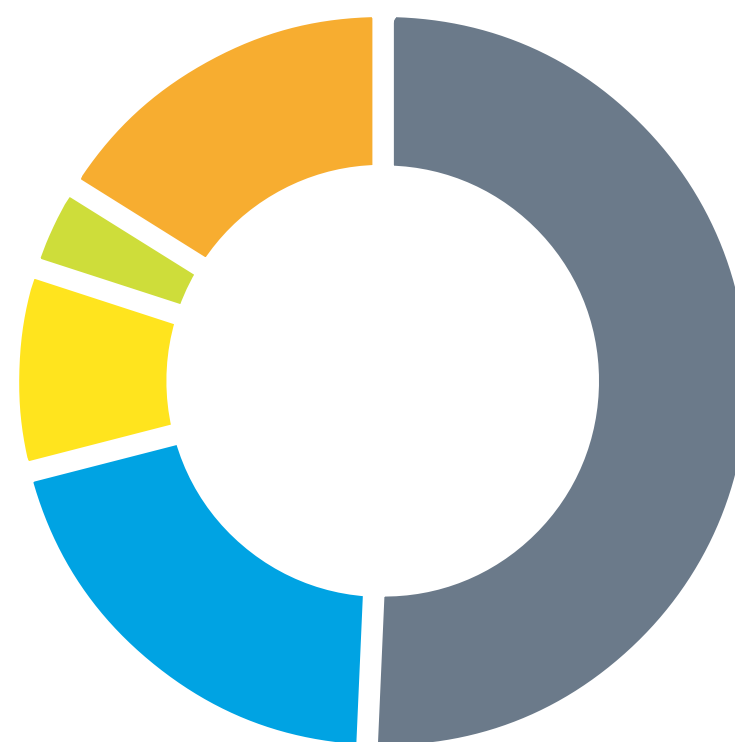
RESPONDENTI:

2 100 OBČANŮ Z CELÉ ČR

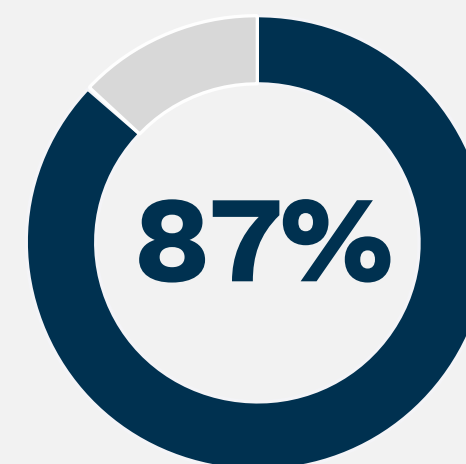
Ve věku 18 až 65 let. Respondenti byli vybráni kvótně podle pohlaví, věku, vzdělání a kraje.

ZA JAKÝCH PODMÍNEK JE SPRÁVNÉ ODPUSTIT ČLOVĚKU V INSOLVENCÍ ČÁST DLUHŮ?

■ V PŘÍPADĚ, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ JISTINU DLUHU (ÚROKY A PENÁLE MU BUDOU ODPUŠTĚNY)	50,7 %
■ V PŘÍPADĚ, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ 30 % SVÝCH CELKOVÝCH DLUHŮ	20,3 %
■ V PŘÍPADĚ, ŽE BUDE MĚSÍČNĚ HRADIT MINIMÁLNĚ 1 100 Kč VĚŘITELŮM A STEJNOU SUMU INSOLVENČNÍMU SPRÁVCI A PROKÁŽE, ŽE VYNALOŽIL VEŠKERÉ ÚSILÍ, KTERÉ LZE NA NĚM POŽADOVAT.	9,0 %
■ BEZ OHLEDU NA TO, JAK VELKOU ČÁST DLUHŮ DLUŽNÍK UHRADÍ - I KDYBY NEUHRADIL NIC, POKUD TO POVEDE K JEHO ÚPLNÉMU ODDLUŽENÍ	3,9 %
■ ZA ŽÁDNÝCH PODMÍNEK BY SE DLUHY PROMÍJET NEMĚLY	16,1 %

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 11,5 %. Podíl je vypočten z odpovědí ostatních respondentů.

V otázce byly uvedeny konkrétní poměry uhrazených dluhů ze strany dlužníků věřitelům, při kterých by respondenti považovali za správné dlužníky oddlužit.

87,1 % RESPONDENTŮ POVAŽOVALO ZA SPRÁVEDLIVOU VARIANTU, ABY DLUŽNÍCI UHRADILI MEZI 30 AŽ 100 % SVÉHO DLUHU.

Respondenti se tak postavili i proti zmírnění podmínek oddlužení, které jsou platné od 1. 6. 2019.

SBĚR DAT BYL REALIZOVÁN PROSTŘEDNICTVÍM APLIKACE INSTANT RESEARCH AGENTURY IPSOS.

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

DOC. JUDR. BOHUMIL HAVEL, PH.D

Stát svým požadavkem, aby oddlužení bylo zkráceno všem, rezignoval na analýzu toho, na koho míří. Místo toho, aby cílil na omezenou skupinu obyvatel, která potřebuje pomoc, hledá paušální řešení pro všechny. Stát v podstatě opakovaně vysílá zprávu, že své dluhy není potřeba platit, což je vůči veřejnosti celkem děsivá zpráva.

KULATÝ STŮL: HROZBY INSOLVENCÍ OBČANŮ ČR

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

MGR. ING. DAVID ŠMEJKAL

Dobře nastavené oddlužení funguje i jako prevence před dalším zadlužováním. Zjednodušením podmínek může tento prvek vymizet. Navíc nemáme žádná data, protože po poslední právní úpravě pětiletá oddlužení ještě ani nedoběhla.

Byl bych proto v případě jakýchkoli změn velmi opatrný.

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

RNDR. LADISLAV MINČIČ, CSC., MBA

Návrh, bohužel, rezignuje na řádnou implementaci evropské směrnice, jejímž cílem je mimo jiné snížení překážek k návratu poctivých a životaschopných podnikatelů do podnikání. A pokud stát bude pokračovat v neodůvodněném, bezbřehém zvýhodňování spotřebitelů, rozhodně to nepovede k onomu kýženému cíli, tedy ke zlepšení hospodaření spotřebitele s penězi, jeho návratu do ekonomicky aktivního života a v delším horizontu potom k lepší finanční gramotnosti občanů a udržení sociální soudržnosti.

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

MGR. RADKA VLADYKOVÁ

Města a obce musí pracovat s penězi s péčí řádného hospodáře a dluhy vůči obci vymáhat. Dluhy vůči obcím jsou za odpady, jízdné MHD, nebo například nájemné za obecní byt. Pokud někdo neplatí, zaplatí za něj dluh ostatní občané z obce. Neztotožňuji se s návrhem zkrácení doby oddlužení u fyzických osob na 3 roky bez dalších podmínek. Takovou úpravu považuji za krok zpět oproti znění zákona platnému od roku 2019, odkdy insolvenční zákon rozeznává kategorie tzv. zranitelných osob, kterým je již nyní oddlužení v navrhované tříleté lhůtě umožněno, a umožňuje kratší oddlužení při vyšším podílu splacené částky.

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

ING. ALEŠ ROD, PH.D

O peníze nepřichází jen věřitelé ze soukromého sektoru, ale také veřejné instituce od finanční správy přes zdravotní pojišťovny, správu sociálního zabezpečení až po municipality. Prezentovaný poměr, tedy na 100 Kč nákladu pro věřitele připadá negativní dopad 15 Kč na daních, je zásadní. Obzvláště v této době je třeba opírat se o data a pracovat s čistými ekonomickými dopady legislativních změn – k výnosům stavět i náklady.

ZÁVĚREČNÉ KOMENTÁŘE JEDNOTLIVÝCH ÚČASTNÍKŮ

JUDR. JARMILA VESELÁ

Zranitelné skupiny osob, jako jsou senioři, invalidé a matky samoživitelky, tvoří pouze čtvrtinu z celkového počtu zadlužených lidí. Téměř 380 tisíc potenciálních adeptů na oddlužení představují lidé v produktivním věku a bez zdravotního hendikepu. Z toho je 72 procent mužů. Domnívám se, že vláda i parlament by měly mít k dispozici dostatek věrohodných dat o zadlužených lidech. Ve finanční nouzi by se mělo pomáhat na míru jednotlivým skupinám, nikoli plošně. Neuvážené oddlužení v konečném důsledku poškodí i samotné dlužníky. Je nutný dialog odborníků se státními orgány, profesními organizacemi i poslanci či senátory. Varování většiny odborných profesí by nemělo zapadnout a vláda ani parlament by je neměly opomenout.

DEFINITIVNÍ ZÁVĚR

1. NOVELA ODDLUŽENÍ NENÍ BĚŽNOU ZMĚNOU ZÁKONA. JDE O KLÍČOVOU PRÁVNÍ NORMU, KTERÁ V PŘÍŠTÍCH LETECH OVLIVNÍ PŘÍSTUP ČESKÝCH OBČANŮ K PLNĚNÍ ZÁVAZKŮ.
2. NESPRÁVNÉ NASTAVENÍ PODMÍNEK ODDLUŽENÍ MŮŽE NEGATIVNĚ OVLIVNIT NÁLADU VE SPOLEČNOSTI.
3. PROTO JE V DOBĚ NASTÁVAJÍCÍ EKONOMICKÉ RECESE ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÉ POSKYTOVAT POMOC NA MÍRU JEDNOTLIVÝM SKUPINÁM ZADLUŽENÝCH LIDÍ A NEVOLIT PLOŠNÁ ŘEŠENÍ.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

TATO PREZENTACE JE SE VŠEMI PODKLADY
KE STAŽENÍ NA STRÁNKÁCH INSOLCENTRA

WWW.INSOLCENTRUM.CZ/KULATY-STUL-HROZBY-INSOLVENCII-OBCANU

-
- VÝSLEDKY INSOLVENCÍ ZA ROK 2022
 - VÝSLEDKY INSOLVENCÍ ZA OBDOBÍ 2008-2022
 - ANKETY
 - TISKOVÁ ZPRÁVA

